

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ

ਮਰਕੁਸ 12:41-44; ਲੂਕਾ 21:1-4, ਇਕ ਨੇੜ ਝਾਰ

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਭਾਗ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੰਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ।¹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੱਸਦੀ ਹੈ: ‘... ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ... ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਿਹਾ; ਕਿ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਦੇਣਾ ਹੀ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:35); ‘... ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:7); ‘... ਮਸੀਹ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ... ਬਲੀਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ... ਦੇ ਦਿੱਤਾ’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:2)। ਵਿੰਸਟਨ ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।’²

ਚੰਦੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕੋਈ ਪਰਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੰਦੇ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜੇ ਚੰਦੇ ਤੇ ਸਬਕ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ, ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਉਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਛੁਟਪਟਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਪੂਰਾ ਦਿਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ, ਮਸੀਹ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਹੈਕਲ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 12:41)।³ ਹੈਕਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 8:20)। ਐਡਰਜ਼ੇਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ‘ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ’ ਵਿਚ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਤੁਰਹੀ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੇ ਤੇਰਾਂ⁴ ਭਾਂਡੇ ਸਨ।⁵ ਹਰ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਇਕ ਅੱਖਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਰ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਧਨ ਹੈਕਲ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ (ਬਲੀਦਾਨਾਂ, ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ) ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਰਬ ਵਰਗੇ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਦੇਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ‘ਹੈਕਲ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ’ ਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ 12:41)। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਸੀ।⁶ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਅੱਖਾਂ ਝੁਕਾ ਕੇ (ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ) ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਬੈਠ ਗਿਆ, ਪਰ ਫਿਰ, ‘ਉਸਨੇ ਅੱਖੀਆਂ ਚੱਕ ਕੇ ... ਡਿੱਠਾ’ (ਲੂਕਾ 21:1)।

ਉਹ ‘ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਸੇ ਟਕੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ’ (ਮਰਕੁਸ 12:41)। ਇਹ ਕੀ ਗੱਲ ਕੋਈ? ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ?⁷ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ

ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੰਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ, ਮੇਰੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਦੂਰ ਹੈ।⁸ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਦਾਨ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦੂਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ।⁹ ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਕੇ ‘ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੇ ਲੋਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਸੇ ਟਕੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।’

ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ’ ‘ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। KJV ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਲੋਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ।’ ਪਹਿਲਾਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਨ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 6:2)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਕੇ ਸੁੱਟਦੇ ਹੋਏ ਦਾਨ ਪਾਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਖ ਲਿਆ ਸੀ।¹⁰

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ‘ਬਥੇਰੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਾਇਆ’ (ਮਰਕੁਸ 12:41)। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਘੱਟ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਘੱਟ ਵੱਢੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਵੱਢੇਗਾ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:6)।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਿਖਾਇਆ: ‘ਇਕ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਦੋ ਦਮੜੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਧੋਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ’ (ਮਰਕੁਸ 12:42)। ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਨਿਯਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਕੂਚ 22:22; ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 24:19-21; 26:12, 13; 27:19)।¹¹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਧਵਾ ਕੰਗਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ; ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਾਲੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ‘ਕੰਗਾਲ’ ਕਹਿਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਗਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੰਗਾਲ ਸੀ।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੇਖਣ ਦੇ, ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਿੱਕੇ ਪਾਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ‘ਦੋ ਦਮੜੀਆਂ’ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ‘ਵਿਧਵਾ ਦੀਆਂ ਦਮੜੀਆਂ’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

‘ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਿੱਕੇ’ ਜਾਂ ‘ਦਮੜੀਆਂ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *lepton* ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ *lepta* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੈਪਟਨ ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ; ਲੈਪਟਨ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ‘ਪਤਲਾ, ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਚੰਗਾ।’ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲੈਪਟਨ ਹੀ ਇਕਲੌਤਾ ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਕਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਲੈਪਟਾ ‘ਇਕ ਸੈਂਟ’ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ‘ਸੈਂਟ’ ਇਕ ਛੋਟੇ ਰੋਮੀ ਸਿੱਕੇ ਕੁਆਡ੍ਰੈਂਟ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਕ ਕੁਆਡ੍ਰੈਂਟ ਦੀਨਾਰ (ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ; ਮੱਤੀ 20:2) ਦੇ 64ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।¹² ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਨਣ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਉੱਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਬੱਤੀ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰ ਦਿਓ।¹³ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਕ ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹⁴ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਕੋਲ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਇਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ‘ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’¹⁵ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੱਦਿਆ (ਮਰਕੁਸ 12:43), ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿਹੜੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਪਾਇਆ’ (ਮਰਕੁਸ 12:43)। ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।¹⁶ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ

ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ; ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਹ ਕੀਮਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਿੱਕੇ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਹੀਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਸਨ।

ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ‘ਨਿਸੁਆਰਥ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ’ ਨੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਲੀਦਾਨ ਪੂਰਵਕ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ‘ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਚਾਰ ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅੱਧੇ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਜ ਲੈਣ ਲਈ ਫਸਟ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਦੀਆਂ ਦਮੜੀਆਂ ਜਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੁਲ ਜਮ੍ਹਾਂ 4,800,000,000,000,000,000,000 [ਅਠਤਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਰਾਂ ਸਿਫ਼ਰਾਂ] ਡਾਲਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ!’¹⁷ ਮੈਂ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਸੀ:

ਨਿਉ ਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਮੀਨਾਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤੇ ਬਰਬੋਲਦੀ ਦਾ ਸਟੈਚੂ ਆਫ਼ ਲਿਬਰਟੀ ਬਣਨਾ ਸੀ, ਆਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕੰਗਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਭਿਆਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਕੰਗਾਲ ਔਰਤ ਦੇ ਆਪਣਾ ਬਿਸਤਰਾ 13 ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਵੇਚ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਧਨ ਪਾਉਣ ਤਕ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਫੜੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨ ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਕਈ ਚਰਚ ਹਾਊਸ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਕਈ ਬਜਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।¹⁸

ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਕਿਉਂ ਜੇ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਫ਼ਰ ਮਾਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੜ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਇਹ ਦਾ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ’ (ਮਰਕੁਸ 12: 44)। ਮਨੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ; ਖੁਦਾ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬਾਕੀ ਕੀ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਧਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਸੀ; ਜਦਕਿ ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਕੋਲ ਦਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਬਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਦੀ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ‘ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਵਾ ਵਾਂਗੂ ਦਮੜੀ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।’ ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਤਦ ਤਕ ਇਹ ਨਾ ਕਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ‘ਵਿਧਵਾ ਵਾਂਗੂ ਦਮੜੀ’ ਹੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਾਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਦਾਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: ‘ਤੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈਂ! ਖੁਦਾ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਕੱਟ ਕੇ ਹੈਕਲ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਦਿਹ! ਉਹ ਦੇਣ ਦੀ ਤੇਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਛੱਡ!’ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ: ਇਸ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ (ਮੱਤੀ 6: 33)।¹⁹ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਕਈ ਸਬਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ:²⁰

- ਧਨੀ ਹੋਵੇ, ਕੰਗਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੱਧਮ ਵਰਗ ਦੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਖੁਦਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।
- ਸਾਡਾ ਦਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਸਾਡੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਚਾਂਦੀ ਵਿਚ।

ਪਰ ਇੱਕੋ ਗੱਲ, ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਰਬ ਗਿਆਨੀ ਹੈ:

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ... (2 ਇਤਿਹਾਸ 16:9)।

ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਦਾ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 5:21)।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕਦੀਆਂ ਹਨ (ਕਹਾਉਤਾਂ 15:3)।

ਅਤੇ ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤ ਉਸ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:13)।

ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਹਨਾਨਿਯਾਹ ਅਤੇ ਸਫੀਰਾ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਭਰੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5:1-11)। ਉਸ ਨੇ ਮਕਦੂਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:1-5)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਜਿਹੜਾ ਘੱਟ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਘੱਟ ਵੱਢੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਵੱਢੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਕਰੇ, ਰੰਜ ਨਾਲ ਅਥਵਾ ਲਚਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:6, 7)।

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ‘‘ਸੁਰਗ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।’’²¹ ਮੈਂ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਚੰਦੇ ਦੀ ਥੈਲੀ ਅੱਗੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਹ ਵਿਚ-ਵਿਚ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ²² ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ

ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਚੰਦਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਤੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਈ ਤਾਂ ਨਰਾਜ਼ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪੁਲਪਿਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਚੰਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?’’

ਸਾਡੇ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਸੀਹ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਕਹਾਣੀ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਕਿੰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਚੰਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੰਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਲੀਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਸੁੱਖ? ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ? ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਿਜ਼ਕ, ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਮੇਰੇ ਦਾਨ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੱਤਾ:²³ ਮਾਵਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਰਹੀਆਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ,²⁴ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ,²⁵ ਉਹ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਵਾ ਦੀਆਂ ਦਮੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ ਬੇਚੈਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?’’

ਪੌਲ ਫ਼ਾਈਲਿੰਗ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਸ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਦੋਂ ਪਰਤਾਪ ਨੂੰ ਆਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ‘‘ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਗਾਲਪੁਣੇ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਾਦੀਕਾਲ ਦੇ ਸੋਨੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।’’²⁶

ਸਾਰ

ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਕਦੂਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰੇ ਦਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ... ਦਿੱਤਾ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:5)। ਜੇ ਹਾਲੇ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੰਗਾਲ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਓ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ:

ਯੇਸੂ ਕੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਤਾ,
 ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕੁਰਬਾਨ
 ਜੀਉਂਗਾ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਮਸੀਹ ਮੇਂ,
 ਉਸ ਪਰ ਰਖੁੰਗਾ ਦੀਮਾਨ
 ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਹੂੰ, ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਹੂੰ
 ਤੁਝਕੇ ਐ ਮੁਬਾਰਕ ਮੁੰਜੀ, ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਤਾ ਹੂੰ।²⁷

ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿਓ, ਹਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਓ!²⁸

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਚੰਦਾ' ਸ਼ਬਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਰਥ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ²ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਚਰਚਿਲ ਦਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੜਾ ਨਾਂਅ ਸੀ। ³ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਸੀ। ⁴ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਭਾਂਡੇ ਦਾ ਖੱਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਖੱਲਿਓਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਪਰ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇਹ ਭੀੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਕੇ ਉੱਪਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ⁵ਐਲਫ਼ਰੇਡ ਐਡਰਸੇਮ, *ਦ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਜੀਜ਼ਸ ਦ ਮਸਾਯਾਹ*, ਨਿਊ ਅਪਡੇਟਡ ਵਰਜ਼ਨ (ਪੀਬੋਡੀ, ਮੈਸਾਚੂਸੇਟਸ: ਹੈਂਡ੍ਰਿਕਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 741. ਧਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਵੱਡੇ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਵੇਖੋ 2 ਰਾਜਿਆਂ 12:9. ⁶ਇਕ ਪਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਸੱਦਿਆ (ਮਰਕੁਸ 12:43), ਉਹ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਇੱਧਰ ਉੱਪਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ⁷ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦੇ ਵਾਕ ਵਿਡੰਬਣਾ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ⁸ਮੱਤੀ 6:3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ⁹ਮੱਤੀ 10:30 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ¹⁰ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਪਾਇਆ' ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 12:42)।

¹¹ਉਹੋ ਚਿੰਤਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਮੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6:1-6; ਯਾਕੂਬ 1:27)। ¹²ਚਾਰ *ਕੁਆਡਰੈਂਟ* = ਇਕ *ਅਮਰੀਕੀ*; ਸੋਲਾਂ *ਅਮਰੀਕੀ* = ਇਕ *ਦੀਨਾਰ*। ¹³ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰ ਕੀਮਤ ਨੂੰ 'ਇਕ ਸੈਂਟ,' 'ਇਕ ਪੈਂਨੀ' ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤਾ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ। ¹⁴ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ¹⁵ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਹੀ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 3:13; 6:7; 8:1, 34; 10:42)। ¹⁶ਲੂਕਾ 21:3 ਵਿਚ ਲਿਵਿੰਗ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, 'ਉਸ ਦਾ ਦਾਨ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।' ¹⁷ਪੌਲੋ ਲੀ ਟੈਨ, *ਇੰਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਆਫ 7,700 ਇਲਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ: ਸਾਈਨਿਜ਼ ਆਫ ਦ ਟਾਈਮਜ਼* (ਰੋਕਿੰਗਲੈਂਡ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ: ਅਸ਼ੋਰੋਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1979), 1156. ¹⁸ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਮਾਰਕ* (ਅਬਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ: ਏਸੀਯੂ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 240-41. ¹⁹ਤੁਸੀਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਿੰਨੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੰਗਾ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਲਈਏ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ‘ਵਿਹਾਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ’ ਵਾਂਗ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ।²⁰ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

²¹ਪੌਲ ਪੀ. ਫ੍ਰਾਈਲਿੰਗ, *ਪ੍ਰੀਲਿਊਡ ਟੂ ਦ ਕਰੌਸ ਐਂਡ ਅਦਰ ਸਰਮਨ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 132. ²²ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ, ਦੱਸ ਕੇ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹੋ, ‘ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ। ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਲੱਗੇਗਾ?’ ²³ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਸਮਝ ਜਾਣ। ²⁴ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਇਸ ਲਈ ਮਰ ਗਈਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ। ²⁵ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੰਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਪਾਹੀ ਆਪੇ ਵੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ²⁶ਫ੍ਰਾਈਲਿੰਗ, 131. ²⁷ਜੁਡਸਨ ਡਬਲਯੂ. ਵੈਨ ਡਿਵੈਂਡਰ, ‘ਆਲ ਟੂ ਜੀਜ਼ਸ ਆਈ ਸਰੇਂਡਰ,’ *ਸੌਂਗਜ਼ ਆਫ ਫੇਥ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਜ਼*, ਸੰਕ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਆਲਟਨ ਐੱਚ. ਹੋਵਰਡ (ਵੈਸਟ ਮੋਨਰੋ, ਲੁਇਸਿਆਨਾ: ਹੋਵਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1944)। ²⁸ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਮਰਕੁਸ 16: 15, 16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 38; ਗਲਾਤੀਆਂ 3: 26, 27) ਅਤੇ ਭਟਕੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8: 22; ਯਾਕੂਬ 5: 16)।